

הוועדה למתן היתרים לפי פרק ד' להודעה בדבר הכללים למניעת ניגוד עניינים של שרים וסגני שרים, התשס"ג-2003

החלטה בבקשת השר אבי ניסנקורן לקבלת היתר לאי-קיום כלל מהכללים למניעת ניגוד עניינים של שרים וסגני שרים

לפנינו פנייתו של השר אבי ניסנקורן, שר המשפטים, לקבלת היתר להמשיך ולהחזיק בחברת עורכי דין פרטית שלא על פי כלל 13 לכללים למניעת ניגוד עניינים של שרים וסגני שרים (להלן - **הכללים**); החברה נמצאת בבעלותו המלאה של השר ואינה פעילה כ-10 שנים. כן נמסר לוועדה כי לחברה אין פעילות עסקית, מלבד החזקת ניירות ערך וכי ניירות הערך יוחזקו בנאמנות עיוורת.

אחזקת חברה פרטית

1. כלל 13 לכללים קובע כי תוך 60 ימים מתחילת כהונתו של שר, על השר למכור את הזכויות בעסק או את המניות המוחזקות על ידו המקנות לו שליטה בחבר בני אדם, כדלקמן:

"מכירת עסק ומניות עם תחילת הכהונה
שר שהוא בעל זכויות בעסק או בעל מניות המקנות לו שליטה בחבר בני אדם, ינקוט בתוך 60 ימים מתחילת הכהונה כשר, באחת מדרכים אלה כדי למנוע מצב של ניגוד עניינים:

- (1) ימכור את הזכויות בעסק או את המניות לאדם שאיננו קרובו ולא חבר בני אדם בשליטתו;
- (2) עבד קרוב של השר עמו בעסק או בחבר בני אדם כאמור לפחות שנה לפני המינוי כשר, רשאי השר למכור או להעביר את כל הזכויות בעסק או את כל המניות לאותו קרוב בתנאי כי הקרוב איננו בן זוגו או ילדו הקטין;
- (3) יחכיר את העסק לאדם שאיננו קרובו ושאינו חבר בני אדם שבשליטתו, תמורת דמי חכירה קבועים מראש לכל תקופת כהונת השר, בתנאי כי דמי החכירה אינם תלויים בהכנסות מהעסק."

למעשה, קובעים הכללים חזקה כי אחזקה של שר בעסק או במניות המקנות לו שליטה, מהווה מצב של ניגוד עניינים, ויש להימנע מכך.

2. רואה החשבון של השר הודיע לנו כי נכסי החברה הינם ני"ע בלבד, וכי בשנת 2011 החברה נרשמה כחברה משפחתית ומשכך מעת רישומה השר ממוסה עליה באופן אישי. רואה החשבון הסביר כי סגירת החברה משמעותה מבחינת השר "אירוע מס" שיחייב את השר לשלם סכומים משמעותיים עבור רווחי החברה מלפני 2011. נמסר כי נכסי החברה יוחזקו בנאמנות עיוורת עבור השר וכי שטר הנאמנות אושר על ידי היועמ"ש לממשלה, כנדרש בכללים.

3. רואה החשבון התבקש להמציא לוועדה בקשה כתובה מעודכנת המפרטת את האמור לעיל וכן את אישור היועמ"ש לממשלה להסכם נאמנות העיוורת של החברה.
4. לאחר שקיבלנו לידנו את החומרים המבוקשים ונוכחנו שהיועמ"ש אישר את הנוסח של שטר הנאמנות, ולאחר ששמענו את חוות דעתו של מבקר המדינה, ובשים לב להחלטות עבר בנסיבות דומות בהן הוועדה התירה לשר להמשיך ולהחזיק באופן פורמלי בחברה שבבעלותו (1/2017, 6/2014, 7/2013), הגענו להחלטה, בדעת רוב, שיש להתיר לשר ניסוקורן להמשיך ולהחזיק בחברה. בהינתן שכל נכסיה של החברה המשפחתית הינם ני"ע אשר מועברים לאחזקה וניהול של חברת נאמנות ציבורית ובלתי תלויה, לא עולה חשש לקיומו של מצב של ניגוד עניינים בהמשך החזקתו של השר בחברה, הריקה מתוכן, ומתן היתר בנסיבות מקרה זה עולה בקנה אחד עם העקרונות המנחים של הכללים.
5. נציין כי דעת המיעוט סברה כי משיקולים של נראות ציבורית אין לאשר לשר משפטים חריגה מהכללים.
6. בהתאם לכלל 19(ג) לכללים, תוקף ההיתר לא יעלה על משך כהונתה של הממשלה.
7. העתק ההחלטה נמסר למבקר המדינה.
8. ניתנה ביום, כ"ח בחשוון תשפ"א (15.11.20)

שמואל סלבין, חבר הוועדה

ז'יר אסתר לוצאטו
חבר הוועדה

נחמה מוניץ, שופטת בדימוס
יו"ר הוועדה